

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΡΙΤΗ 12 ΙΟΥΛΙΟΥ 2005
ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ Α

- A.1 Σωστό A.2 Λάθος A.3 Σωστό A.4 Σωστό A.5 Λάθος
A.6 γ
A.7 β

ΟΜΑΔΑ Β

Οι προτιμήσεις των καταναλωτών.

Οι προτιμήσεις των καταναλωτών μεταβάλλονται για διάφορους λόγους. Για παράδειγμα, αλλάζουν τα έθιμα, οι καιρικές συνθήκες, το κοινωνικό περιβάλλον κτλ. Όταν οι προτιμήσεις μεταβάλλονται ευνοϊκά για ένα προϊόν, τότε αυξάνεται η ζήτησή του. Παράδειγμα, η αυξημένη ζήτηση παγωτών και αναψυκτικών το καλοκαίρι. Αν η μεταβολή των προτιμήσεων δεν είναι ευνοϊκή για ένα προϊόν, τότε μειώνεται η ζήτησή του.

Το εισόδημα των καταναλωτών.

Ένας βασικός προσδιοριστικός παράγοντας της ζήτησης είναι το εισόδημα των καταναλωτών. Οι μεταβολές στο μέγεθος του εισοδήματος όμως δεν έχουν την ίδια επίδραση σε όλα τα αγαθά. Για τα περισσότερα αγαθά, τα οποία ονομάζονται και κανονικά αγαθά, όταν αυξάνεται το μέγεθος του εισοδήματος, αυξάνεται και η ζήτησή τους, και, όταν μειώνεται το μέγεθος του εισοδήματος, μειώνεται και η ζήτησή τους. Υπάρχουν όμως και αγαθά στα οποία οι μεταβολές στο μέγεθος του εισοδήματος επιδρούν αντίστροφα στη ζήτησή τους. Τα αγαθά αυτά ονομάζονται κατώτερα αγαθά ή "αγαθά του φτωχού", αφού αγοράζονται συνήθως από οικογένειες με πολύ χαμηλό εισόδημα, γιατί είναι τα φτηνότερα στην αγορά, όπως η μαργαρίνη, τα κατεψυγμένα ψάρια, το ψωμί διατίμησης. Αυξήσεις στο μέγεθος του εισοδήματος κάνουν τον καταναλωτή να μειώσει τη ζήτηση αυτών των αγαθών και να στραφεί σε κανονικά αγαθά.

Οι προσδοκίες και οι προβλέψεις των καταναλωτών σχετικά με τη μελλοντική εξέλιξη:

i) των τιμών

ii) του εισοδήματος τους.

i) Αν οι καταναλωτές προβλέπουν αύξηση στην τιμή ενός αγαθού, μπορεί να αυξήσουν τις τρέχουσες αγορές τους στο αγαθό αυτό, ώστε να επωφεληθούν από τη χαμηλότερη τιμή που επικρατεί τώρα. Αντίθετα, αν οι καταναλωτές αναμένουν μείωση των τιμών (π.χ. εκπτώσεις μετά από λίγο καιρό), θα αναβάλουν τις αγορές τους, με αποτέλεσμα τη μείωση της ζήτησης.

ii) Με τον ίδιο τρόπο αντιδρούν οι καταναλωτές και όταν αναμένουν μεταβολή στο εισόδημά τους. Με το σκεπτικό ότι θα επέλθει αύξηση στο εισόδημά τους, αυξάνουν τη κατανάλωσή του «σήμερα», δηλαδή αυξάνουν τη ζήτηση «σήμερα».

ΟΜΑΔΑ Γ

Γ.1

	X	Ψ	KE _X	KE _Ψ
A	0	530		
			1	1
B	20	510		
			2	0,5
Γ	50	450		
			4	0,25
Δ	100	250		
			5	0,20
E	150	0		

Χρησιμοποιώντας τον τύπο : $KE_X = \frac{1}{KE_\Psi}$

Γ → Δ : $KE_X = 4$

Χρησιμοποιώντας τον τύπο : $KE_\Psi = \frac{1}{KE_X}$

Γ → B : $KE_\Psi = 0,5$

Χρησιμοποιώντας τον τύπο : $KE_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X}$

$1 = \frac{\Psi - 510}{20 - 0} \Leftrightarrow \Psi_A = 530$

$4 = \frac{450 - 250}{100 - X} \Leftrightarrow X_\Gamma = 50$

Γ.2 α)

	X	Ψ	KE _X
B	20	510	2
	X	505	
Γ	50	450	

$2 = \frac{510 - 505}{X - 20} \Leftrightarrow X = 22,5$

Ο συνδυασμός K (X=20 , Ψ=505) είναι **εφικτός** γιατί $20 < 22,5$

β)

	X	Ψ	KE _X
B	20	510	2
	30	Ψ	
Γ	50	450	

$2 = \frac{510 - \Psi}{30 - 20} \Leftrightarrow \Psi = 490$

Ο συνδυασμός Λ (X=30 , Ψ=500) είναι **ανέφικτος** γιατί $500 > 490$

Γ.3

	X	Ψ	KE _Ψ
Δ	100	250	5
	120	Ψ	
E	150	0	

$5 = \frac{250 - \Psi}{120 - 100} \Leftrightarrow \Psi = 150$

Για να παραχθούν οι πρώτες 120 μονάδες του αγαθού X , πρέπει να θυσιαστούν $530 - 150 = 380$ μονάδες του αγαθού Ψ.

X	Ψ
0	530
↓	↓
120	150

ΟΜΑΔΑ Δ

Δ.1 Για $P_A = 70$ έχουμε $Q_{SA} = -500 + 10 \cdot 70 = 200$

$Q_{SA} = 1000 - 5 P_M \Leftrightarrow 200 = 1000 - 5 P_M \Leftrightarrow P_M = 160$

«Καπέλο» : $P_M - P_A = 160 - 70 = 90$ χρηματικές μονάδες

Δ.2

P	Q _D
150	250
180	100

$E_D = \frac{100 - 250}{180 - 150} \cdot \frac{150}{250} = -3$

Δ.3 Θα χρησιμοποιήσουμε την τοξοειδή ελαστικότητα ζήτησης :

$$E_D = \frac{100 - 250}{180 - 150} \cdot \frac{150 + 180}{250 + 100} = -4,7$$

Επειδή $|E_D| = 4,7 > 1$ (ελαστική ζήτηση) και η τιμή P αυξάνεται, η συνολική δαπάνη καταναλωτών μειώνεται, καθώς ακολουθεί τη μεταβολή της ποσότητας.

$$\Delta.4 \quad D \uparrow 50\% \quad Q'_D = Q_D + \frac{50}{100} Q_D \Leftrightarrow Q'_D = 1000 - 5P + \frac{50}{100} (1000 - 5P) \Leftrightarrow Q'_D = 1500 - 7,5P$$

$$S \downarrow 25\% \quad Q'_S = Q_S - \frac{25}{100} Q_S \Leftrightarrow Q'_S = -500 + 10P - \frac{25}{100} (-500 + 10P) \Leftrightarrow Q'_S = -375 + 7,5P$$

$$Q'_D = Q'_S \Leftrightarrow 1500 - 7,5P = -375 + 7,5P \Leftrightarrow P'_0 = 125$$

$$\text{Για } P'_0 = 125 \text{ έχουμε } Q'_S = -375 + 7,5 \cdot 125 \Leftrightarrow Q'_0 = 562,5$$

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΜΑΡΙΝΟΣ οικονομολόγος – εκπαιδευτικός – www.economics.edu.gr